

ABONY

Szerkesztőség:
 II-ik kerület 160. házszám,
 Kovács-lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem
 adtnak.

Kiadóhivatal:
 SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája. Levél
 az előfizetési pénzek, a hi-
 delések és ezeknek díjai,
 valamint a felszólamlások
 küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Resurrexit!

(B.) „Feltámadt! Nincs itt! Ne keressétek!”

Feltámadt Krisztus! A durva nép röheje, földön csúszó álnoksága nem bír győzni az Eszmén. Szeretve hevernek a bilincsek, elhengerítve a súlyos kő, amelylyel az Igét a napvilágtól el akarták zárni. S Krisztus hatalmas eszméinek diadalát hirdető zászlóval a kezében száll ki a sírból, ahol ellensegei óhajtása szerint férgeknek kellett volna elpusztítani őt. A „Feszítsd meg“-et kiáltó csöcselék azt hiszi, hogy ott, a sötét, a nyirkos üregben örökre eltemetve hever az annyira gyűlölt Jézus, pedig ő épen most a legfényesebb, a legtündöklőbb, most teszi fel a koronát, a legragyogóbb, a maga nemében egyetlen koronát nagy munkájára: föltámadásával bizonyosságot tesz eszméinek igazságáról.

Maga a föltámadás alig egy-pár perc műve csak, s mégis ez az aktus egy darab világtörténelem. S a világtörténelem legfontosabb jelenete.

„Ime egy ember,“ aki hirdetett esz-

méi érdekében végigszenvedi a legrettenetesebb lelki és testi kínok egész sorozatát, aki saját tanításán is túl tesz, mert jobban szereti felebarátait, mint önmagát, aki meghal, hogy tanítása, szenvedése és halála alapján megváltoztassa a föld képét, átalakítsa az emberek millióinak lelkivilágát: nem a legfontosabb személye-e a világtörténelemnek. Lelkeket hódít meg, alakít át a maga hasonlatosságára, a saját akarata szerint. Mily epigonok mellette a Nagy Sándorok, Hannibálok, Caesarok, Napoleonok!

S amikor eszméi érdekében folytatott küzdelmei a végük felé járnak, amikor a farizeusok csoportja és a söpredék nép azt hiszi, hogy eljutott a keresztfeszítéssel az utolsó felvonásáig annak a hatalmas tragédiának, amelynek Krisztus volt a főhőse, s ők csak statisztái, a látszólag elbukott Krisztus főséges epilógot told tragédiájához, olyat, amelyet meg nem tudott volna írni költő, kitalálni fantázia, olyat, aminőt megismételni nem tudott az élet.

Resurrexit!
 Feltámadt halottaiból!
 Egy vallásos úri ember ismerősöm egy-

szer a következőket mondotta nekem:

— Kérdezi, hogy mi a bázisa, alapja hitemnek? Megmondom. Egy faktum. Egy történelmi igazság, amelyet le nem tagadhatnak a Renanok, nem gúnyolhatnak ki a Voltaire-ek, nem forgathatnak ki valóságukból a Zórák. Krisztus feltámadt. A halálra kintzolt, a keresztre feszített, a szíven szúrt, a meghalt Krisztus támadt fel halála után a harmadik napon. Ez a bázisa hitemnek.

Ime, itt a husvét jelentősége. S mily megfelelő a miljö is hozzá!

A természet is ledobja magáról a hideg hótakarót, amely alatt megdermedve volt kénytelen tengődni, amely elzárta őt a naptól, a világosságtól; föltámadnak a megholt fák, ismét látjuk a dalos madarakat, amelyek, amikor a nap szétküldi melegítő, felújító sugarait a nagy természetre, örömmel zengik: Hozsánna, Alleluja.

A Krisztus sírjából kisugárzó fénykéve melegítse, ujtsa fel a mi lelkünket is, támadjunk fel Krisztussal mi is, és megújított, megtisztult szívvel zengjük Husvét mély értelmű napján: Hozsánna! Alleluja!

TÁRCA.

Husvét.

Csengnek, bongnak a harangok,
 S megérti mindenki,
 Mit mondanak ezen hangok.
 A világ ünnepli,
 Hogy az igaz Isten, igazságnak kútja
 Feltámadt a sírből, s ezért
 Halleluja!

Sietnek a szentegyházba
 Örömmel az arcon.
 Szomorkodót nem is látsz ma,
 Vigad ember, asszony.
 Mert bár kínos volt a Kálvária útja,
 Megis föltámadott Jézus,
 Halleluja!

Megyek én is a templomba,
 Pedig de rég voltam . . .
 S észrevétlen' meghúzódva
 Egy sötét sarokban,

Ajkam bár még félve, de remélve súgja:
 „Támassz engem is fel Jézus!
 Halleluja!“
 Jenő.

A sárga vizek mellől.

— Ethnografiai, geográfiai, társadalmi s kritikai egyveleg. —
 Írta: Zombory B. Gyula.

Nem azért, mintha itt tartott néprajzi előadásomnak folytatását kívánnám e lap tárcájában megírni, hanem mert e lap szerkesztőjének, az én kedves sajtómunkás társamnak megígértem, emlékezem hát J a p á n-ról; de abból az ötletről is, hogy a kultusz miniszter úr egyenes megbízásából ép ez idő szeriat V a y Péter gróf keletutazó is foglalkozik J a p á n-nal, illusztrált közleményeket küldözgetvén haza a messze sárga vizek mellől.

Olvastam az utazó gróf cikkeit s ahogy olvastam s láttam saját felvételü képeit, lelkemben visszazálltam azokra a megrajzolt tájakra s hosszsan elmerengtem Kiotó, Nara és Yosino ligetein, vizeim s a kiotói népcsoportban, úgy tetszett, mintha ismerős arcokat is láttam volna.

Ez utóbbi feltevés azonban inkább a'féle hallucináció, mert azokat az egyforma mongol arcokat alig lehet egymástól annyira megkülönböztetni, hogy az ember egyesekét még kiválóan emlékebe is belevesse.

Csak az egy Mikádó (M u c h o l t o, a császár) lehet e tekintelben kivétel, mert ennek jókinézésü, egyszerű kontraszt-cigány arca csakugyan odatapad memoriánkhoz, hogy többé soha el nem felejtli az ember; én legalább egy armádia mongol közül ki tudnám válogatni, holott csak kétszer láttam, egy politikai s egy vallási körmenet alkalmával.

Igaz, hogy jól meg is néztem, mintha csak bele akartam volna látni azokon a mandula szemeken a lelki világába annak a pávatollas császárnak, aki európai színvonalra tuszkolja most 46 milliónyi emberét, szinte az üstöküknél fogva; kifürkészni vágytam volna gondolataiból, hogy minő motívumok vitték is őt a haladásnak e rohamos útjára, mert alapszámban ez az ember is még csak közönséges japán, egy fanatizált mongol, akiben homlokegyenest viaskodnak az ó- és újkori eszmék, aki ebben a pillanatban a Napisten egyetlen fia, aki áhitatos buzgósággal borul le a szent páva és a szent nyúl

Sirolin

Emeli az érvágyat és a teletelét, megkeletlen a köhögést, váladékot, éjjeli izgatást

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen azémiánlan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen ajánlatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Külföldi orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára tvegenként 4.— korona.

Az elemi népiskola a hódítás és a honvédelem szolgálatában.

(Válasz az esetleges aggályokra és ellenvetésekre)

Nagyon alapos érv, az iskolai zászlóalj eszméjének kivihetősége ellen, iskolai inkultuszufoltsága, amely nemesak a tanítás eredményét kockáztatja, hanem az iskolai nevelésnek is a legveszedelmesebb ellensége, gátja. Aztán meg a tanító, mint erő, a tulzsufoltság miatt ugyis teljesen igénybe van véve, menyinyivel inkább kell megfeszített erővel dolgoznia, ha az iskolai zászlóalj vezetése is az ő vállaira nehezkedik. — Így vélekednek azok, akik iskolánk népességéről és a tanítóság megterheltségéről tudomással bírnak. — Az ezen módon vélekedők a népoktatásnak és a néptanítóknak a legjobb szakrői közé sorolhatók ugyan, de nem ismerik a tanítóságnak hazaszeretettől áthatott szent lelkesedését, amely a tulzsufoltság okozta nehézségeken átsegíti őket s önmegtartózkodó elhatározással vállalkoznak az iskolai zászlóalj vezetésére és abban a meggyőződésben, hogy ezen honvédelmi munkakörben való tevékenykedés, majd csak érdemesíti a tanítóságot arra, hogy a tulzsufoltság nehezéből elvegyen, azon a nehezéken könnyítsen a társadalom. Csak is így lehet elegendő kedvvel, kelő erővel a népi-iskolai honvédelmi szolgálatnak elegendő tenni. Ha nem eszalódnak, nem messze van az az idő, amikor a tanítónak a munkakiszabásánál, megfelelő mértékkel fognak mérni. Kevesebb munkát nem kíván, csak annyit, amennyi egy emberi erővel, tülterheles nélkül elvégezhető. Igen, a tulzsufoltság nagy gát, de a tanítóság a jó reménység fejében és a Haza iránt való lángoló szeretetében nevel kis katonákat erejének megfeszítésével is. Jönni fog egy jobb kor, amely a multnak igazságtalanságát a tanítósággal szemben ki fogja egyenliteni és a népoktatás ellen elkövetett bűnöket részben jóvá fogja tenni. Hiszen már is pirkad, virrad, közelget a népoktatásnak jó reggele.

Az iskolai zászlóalj iránt lelkesülő egyéntől hallottuk a következő megjegyzést: „Mi uton, módon fogják gyakorolni magukat a népi-iskolából kikerülő apró honvédek a katonai mozdulatokban és a lövésben.“ Amit erre vonatkozólag az illetőnek szoval etmondunk, azt most ime le írjuk.

Az iskolai zászlóalj, maguk után vonják, eredményezik az ifjúsági zászlóalj és polgári lövédek szervezését. Ezekben fejlesztik tovább az arra alkalmas tényezők a népi-iskolában szerzett ügyességeket. A fiatalság így folyton képezve eléri a 20 életévet, amikor aztán sorozás alá kerül. Ha

beválik katonának, mint képzett honvéd jogcímét nyerhet a 2 éves katonai szolgálatra. Ha pedig testi hibái miatt „untauglich,“ alkalmatlan marad egy esetleges népfölkelesnél, az „élet vagy halál“ nagy kérdésének eldöntésénél, számot tevő zöként szerepelhet.

Állítják, hogy az iskolai zászlóaljban folytatott katonásdi hátráltatja az értelmi és erkölcsi nevelést.

A katonás nevelési irány, sem egyik, sem másiknak artalmára nem válhat, mert sem az eddigi tanítási terv, sem tananyag változást, megrövidülést nem szenved, nem szabad szenvednie; marad minden a régiiben, csak a testi nevelés és fegyelmezés egészül ki a katonás irányzattal, amellyel az „é p t e s t b e n, é p l é l e k“ eszméje csak nyer s nem veszít. Hol diszlettek legimpozánsabban az emberi erényeknek legszebb virágai, ha nem a testneveléséről híres hajdani Spartában? — A tanítási órákból sem vesz el a katonásdi, mert az, a törvényes torna órák alatt hajtatik végre és pedig abban a szellemben, amely a miniszteri tanterv- és utasításban expressis verbis imígyen van kifejezve: „A testgyakorlásban sem szabad soha a népi-iskola általános célját szem elől téveszteni; ezt is főleg a játékokban nevelő hatásúvá kell tenni és amennyire ezen a fokon lehetséges, a katonai kiképzés előkészítésére felhasználni.

„Nem való gyermek kezébe a fegyver!“ mondják sokan. Mi is azt mondjuk, sőt tanítjuk is, hogy nem való olyan gyermeknek, de még embernek sem a kezébe fegyver, aki nem tud bábni vele. De aki bábni tud a fegyverrel, az azt is tudja, hogy a puska olyan gonosz portéka, amivel nem lehet, nem szabad játszani, mert kárt tehet önmagában, gyermek és embertársában. A szerencsétlenségek tudatlanság-ügyetlenségéből származnak rendszerint. Ha a gyermek ki lesz képezve a fegyverrel való bánásra, ki lesz oktatva arra, hogy még a fapuskát sem szabad gyermek társára reászögezni, — szerencsétlenség nem történhet. És aztán, annyira súlylyed immár a magyar virtus, hogy kellő kiképzés mellett sem adható gyermek kezébe a fegyver? Az ős magyarok fegyveres nép volt, fegyverforgatásban nevelkedett, harci tűzben edződött, de nem is féltette sem önmagát, sem hazáját senkitől. A magyarok Istenében volt a hite, karjában és fegyverében bizalma.

Most sem ijedünk meg, ha visszatérünk őseink szokásaihoz. Csak vissza, vissza tehát a fegyverhez! és a nemzeti nagy erkölcsökhöz!

Az is mondják, hogy a lövés z g y e r m e k e k, m i n d s o r r a l e p u f o g t a t j á k m a j d a h a s z n o s m a d a r a k a t.

Ezen ellenvető aggályoskodásra és annak a maga értékére való leszállítása céljából példaképpül állítjuk oda Svájcot, ahol már a 10 éves gyermekek kitünő lövészek és mégis éppen itt van a madárvédelem a legmagasabb fokban kifejlődve. Sehol a világon az énekes, hasznos madarat úgy meg nem becsülik, mint éppen a lövészek klaszszikus földjén: Svájcban, Tirolban. Ezekben a tartományokban maguk a gyermekek állítanak fel teli időben a nélkülöző madaraknak etetőhelyeket és a madár állomány fejlesztésének elősegítésére fészekodukat.

Nálunk is, az iskolai zászlóalj létesítése alkalmával, a madár védelemre s a fák megbecsülésére külön lesznek kioktatva az iskolás gyermekek s akkor szünni fog az a vandalizmus, amit meggondolatlan gyermekek a hasznos madarak pusztításával és a fák rongálásával elkövetnek.

Ami Svájcban, Tirolban lehetséges, miért volna az éppen nálunk letetetlen?!

Halljuk itt, halljuk ott, hogy az iskolai zászlóalj k t e t e m e s k ö l t s é g b e k e r ü l n e k.

Való szent igaz, hogy ez intézményt sem lehet pénz nélkül nyélbe ütni, de koránt sem szükséges ahhoz oly horribilis összeg, hogy azt a község, társadalom, állam meg ne bírja. És érdemele valami az ég alatt nagyobb áldozatot, mint éppen a drága szent Haza amelynek atomjából van összerakva minden porcikánk, amelynek megvédéséért, ha kell életünket is feláldozzuk — nem-hogy pénzünkkel elő nem segítenők annak biztonságát, fennmaradását, mert Isten után:

„A H a z a m i n d e n e k e l ő t t !“

Veverán István.

Egyleti élet.

Az „Abonyi Izs. Szentegylet“ — Chevra Kadisa — folyó hó 20. án tartja évi rendes közgyűlését. E tisztán a humanitas szolgálatában álló egyesület előjárósági jelentéséből közöljük a következőket:

Az előjáróság a szeretet és kegyelet nevében folytatott áldásos működésben eltelt mult évi működéséről számol be a közgyűlésnek, mellyel a szentegylet nemes hivatásához méltóan igyekezett a kegyeletes szent kötelességeket teljesíteni; a szegény, a gyámolításra szorult szenvedő hitrokokok fájdalmát, nyomorát enyhíteni és azokon segíteni.

Fájdalommal emlékezik meg arról a súlyos veszteségekről, melyek Hay Karoly választmányi tag, Buszlin Adolf pénzkezelő kurátor, dr. Halami Adolf orvos, továbbá Deutsch Márton és Klein

előtt, a másik percben pedig egy hatalmas világi uralkodó, (keleti nagyhatalom), kinek intésére ágyúk dörögnek s fúrge, öleletes népe nyakára mászik egy szubordinált oráni hadseregnek, mint ahogy a törpényi taxlik legyőzik a féltelmes vadkaut...

Tehát K i o t o - r ó l, N a r a - és Y o s i n ó - r ó l ír az utazó gróf; ezekkel kapcsolatosan az időnként változó japán dinasztiairól beszél. Beszeli ugyanazt, mit én néprajzi aktusom alkalmával, — beszeli J a p á n állami átalakulását, kulturhaladását s éppen miként az én kutatásaim s megfigyeléseim eredményeként én is prelekióm keretébe vontam, művelődés történetének ágait az ős C h i n á - t ó l gyökereztetni s velem együtt megtalálta azokat a szakalat, melyek C h i n á - v a l mintegy ikerszerűleg összefűzik, mert civilizációja, művészete, vallása, erkölcsi gixerei mind onnan datálódnak, melyhez hozzátapadnak az ő — (hogy is mondjam?) eredendő japáni bűnei, az a sok sok lélek es szivbeli fogyatékoság, melyről az erősen j a p á n - b a r á t o k sehogysem szerettek hallani tőlem, mint ahogy ideáljainkról egyáltalán nem szívesen hallunk a'féle „m e g r o v á s i k a l a n d o k a t !“.)

V a y gróf — mint mondtam, — dinasztiairól, császárvarosokról ír.

Olvassván, azt a benyomást tette rám, mint amit B e n i c k y B. L e n k e regényei fölött éreztem. Ez az irónó is örökké a legfelső régiókban kalandozott, soha le nem szállt a nép, — a tulajdonképpeni é l e t k ö z é. Az ő ajkát csak bárók, grófok nevei koptatták, mint ahogy a kelet-utazó gróf meg sem all császár, mikádók, csá-

szárvarosokon alól.

D e g u s t i b u s n o n e s t d i s p u t a n d u m, mondja a latin; kiki arról ír, amiről írni neki jól esik. Nem is harcolunk ellene, sőt elismeréssel vagyunk a gróf úr buzgalma iránt, s azért a faradságért, hogy J a p á n ezer év előtti történeti adatainak utána kutatott, habár ez a kutatás, s a kiszemelt eredmény minket ép oly kevésbé érdekel, mint az, hogy ki volt az első d r ó t o s t ó t. J a p á n - n a k a multjára nem vagyunk kíváncsiak; a jelenére is csak annyiból, hogy az emberi gyengeséghez tartozik, látni akarni a műbirkozót, aki ellenfelét földhöz vágta. — Mért is lennénk kíváncsiak ismerni olyan multat, melyet maga az a nemzet eldobott magától?; el, mert nem látott benne olyan bázist, melyen a mai modern előhaladásnak csak aprányi rugóit is látta volna megmozdulni. 1500 évet elvetette a J a p á n nép s m a — a mi európai 1908 ik esztendőnkben írja a 42-ik esztendőt. Most kezd, most akar é l n i. Az azelőtti kor inkább a japán r o m a n t i k a k o r a v o l t, melyben szívesen kalandoz az utazó gróf ur, erre vallanak képfelvételei is, a festői tájképek. És egy dilemma jelentkezik a gróf úr leírásai után; az ugyanis, hogy mért beszél olyan elragadtatással J a p á n régmultjáról, amikor maga a nép azt nem tartotta annyira becsesnek, hogy kegyelettal megőrizte volna, emlékezetben úgy, mint Clío naplójában.

Nem őrizte meg. Egyszerűen o f f e l e d t e, mert ez a japán nép sokkal realisabb, semhogy a körötte önként, magától valaha kibontakozott dekoratív dolgokat becsülni tudná.

Nem az az eldobott 1500 esztendő, nem annak patriarchális mozzanatai kellene a japánnak, ez neki kevés; neki a N a r a kékfényű ligetei, Y o s i n o cseresznyefa-erdei s acél-

színü vize nem elég; tengerre vágyik, szikla-erődökre, ahova elviheti ősi vadságát, s barakirit csinálhat utánozhatlan művészi módon, mert ezért jutalmat ígér a S i n t o n, a tenger pedig eszköz lehet neki megcsinálni ezt a s á r g a p o l i t i k á t, mely ötven százalékban emelkedett azóta, amióta a vén Európa oltárt gyujtott a mandzsuriai sikereknek.

Amit V a y keletutazótársam elmond Japánról, elmondható minden tényéri néperől a nagy világglobusznak; mert ugyan melyik népfajnak nines ősi romantikája, melyik geográfiai foltnak ninesenek szépséges panorámái, s melyik ügyes tollú író ne udna dicsériadákat zöngeni letűnt mohos századokról, természetesen a megfelelő véna kell hozzá, a multban kutatni a szépet, annak a himporával akarni behinteni a mai fakó valót, mely mindazonáltal korszerűbb, életrevalóbb dolgokra vall, a haladás, a kiélesedésre.

Aztán, — hogy őszintén szóljunk, nem is minden úgy van ám, ahogy azt a regényes hajlamú gróf úr elmeséli. Ő történetet akar írni olyan népről, akinek története nines, de mert Benickyné fele irányban halad, nem beszélhet aprányi dolgokról, dinasztiairól számol be, a'helyett, hogy a kulturában sok századik nyomot sem vetett népfajról beszélne, akiről legfeljebb egy-egy kalendárium számolt be exotikus mesékben.

Japán most kezd számottevő lenni, de azért lesz még idő, hogy egy újabb politikai rázkódás feledtetni fogja velünk ezt a hirtelen támadt keleti nagyhatalmat.

Egy nemzet kiemelkedéséhez nem elég a t p s s a duzzadó fizikai erő elszárcsése, amikor anyai érdemes vetélytárs áll előtte, mint ahogy a sárga emberek előtt Európa művelt nepei állanak százados, ezredes kulturával.

*) Bocsnánál az előadás alatti közbeszólásért, de már mi csak „japánok“ voltunk... Egyébként köszönet a kemény vonásu, de tartalmas és tanulságos cikkért. Szerk.

Gusztáv egyleti tagok elhalálozásával érték.

Az elhalálozások folytán szükségessé vált választmány kiegészítése céljából összehívott közgyűlés Baszta Adolf helyett Normann Dávidot tette meg I. kuratórrá, az ő helye pedig Róth Jakab választmányi taggal tölthető be. A választmányba Hay Károly helyére Hay Mór, a Róth Jakab helyére pedig Altmann Samuel lett választva.

Az elmúlt évben kiutalványozott segélyek:

Helybeli szegényeknek készpénzben 852 k. 99 f.
Videki " " " 173 k. 90 f.
Gyógyszerekre " " " 16 k. 96 f.
Szegény gyermekek felruházására 155 k. 68 f.
Hay Z. Jakab alaphól helyb. szeg.-nek 48 k. — f.

Összesen: 1247 k. 53 f.

A temetkezések körüli kegyeletos eljárásból folyó szomorú kötelességeket az elmúlt évben 22 esetben teljesítették.

Ingyenes temetésben 5 halott részesült.

Az egyleti tagok száma az év elején volt 121. Az év folyamán felvették: Apter Samu, Bergl Sandor, Blau Jenő, Eisler Vilmos, Guttman Izsák, Klein József, Lang Herman, Lang Oszkár, Lazar Armin, Perényi Ignác, Perényi Mór, ifj. Piek Ignác és Stegn Miksa: 13. Tiszteletbeli taggá választott Kende Ernő hitk. jegyző. Van az év végén 133 egyleti tag.

Az Egylet vagyoni viszonyai lényegileg nem változtak, a kiadások a bevételekkel vannak összehangba hozva.

A Mózes Halálának évfordulóján tartani szokott kegyeletos megemlékezési ünnepély iránti érdeklődés fokozása céljából gyász istentiszteletet rendeznek, amelyre az elmúlt évben elhunyt egyleti tagok hozzátartozói írásbelileg is meghívtattak. Ez a gyász istentisztelet alkalmi hitközléssel az elhunyt tagok névszerű felsorolásával délután a minba ima után lesz megtartva.

Az egylet vagyona a múlt év végével 21861 kor. 03 fillér.

MI UJSÁG?

— **Házasság.** A „Bácskai Hírlap”-ból vettük át a következő hírt: Marián Miklós törvényszéki bíró, a szabadkai kir. törvényszék elnökhelyettese f. hó 12 én d. e. fél 12-kor házasságot kötött bajnai Vojnich Antal állami anyakönyvvezető előtt özv. id. szatymazi Zsótér Andorné szül. Melegh Etvával Abonyból.

— **Nagyheti szertartások.** A Megváltó szenvedésének és halálának emlékeztetőre rendelt nagyheti szertartások róm. kath. templomunkban a következő rendben és módon tartattak meg. A nagyhet Virágvasárnapkal vette kezdetét, mikor is P. Léway Mihály apát, esperes-plébános barmat szentelt, melyből egy-egy szálát a szertartásnál segédkező személyek s az előjáróság tagjai illő tisztelettel vettek át. Kiemelkedő része volt e napi istentiszteletnek a nagy körmenet, a celebráló főpap remek szónoklata és a „Munkás-egylet” tagjai által előadott passió. A gyászszertartások folytatódtak a nagyszombat délutáni lamentációkkal, a nagy-üttörtői szent misével, mely alatt Glória-kor az orgona és a harangok elnémultak, illetőleg a mely gyász miatt nem használtattak. Szent mise után az oltárok — annak jelképezésére, hogy Krisztus megfosztatott ruhájától — ékességeiket vesztik. Délután Jeremiás próféta lamentációját énekelték. A gyász tetőpontját éri el nagypénteken. E napon ft. Léway apát, tiszt. Pusztay és tiszt. Révész s. lelkészek asszisztálásával esonka szent misét szolgált, leleplezte a feszületet, az Oltári szentséget a szent sir fölé helyezte és tartott egy olyan hatalmas szónoklatot az isteni szeretetről, amely könnyeket fakasztott a nagyszámú hallgatóság szeméből. Beigazolódott a latin közmondás: Si vis me flere, dolendum est primum ipse tibi. (Ha azt akarod, hogy sírj, először magadnak kell sírnod.) Szent mise alatt a Máté evangélista szerinti passiót énekelték. Délután nagy körmenet indult a temetőben levő kálváriára. Itt tiszt Révész s. lelkész a kiszendett Jézusról megható szónoklatot tartott. A körmenet visszatérével Jeremiás próféta síralmai adattak elő. E naptól kezdve déleeg legényeink kivont karddal mintegy négy napon át teljesítették szertartás fényét emelő szolgálatot. Nagyszombaton kedves szertartások kíséretében tűz-, víz- és a husvéti gyertyaszentelés végeztetett. A 9 órai szent misén a gyönyörű szövegű psalmusok, a harangok és orgona megszólalása szinte megkapó módon adta vissza az

istentiszteletnek rendes hangulatát. Délután nagy ünnepség keretében ment végbe a nagyheti szertartásokat bejelező gyönyörű feltámadási miseterium.

— **Lemondás.** Dr. Hirn Márton városi tisztli orvos ezen állásáról lemondott, mit Dr. Madarasz Adorján főszolgabíró helyettesítés útján a választás napjáig Dr. Halmi István orvossal töltött be. Szerda óta tehát minden tisztli orvosi teendőket a kórház, a halott kimentés stb. Dr. Halmi István helyettes tisztli orvos ügykörebe tartoznak, ki azokat — meggyőződésselünk szerint — ismert tudásával, lelkiismeretességével tölti be.

Figyelemztetésül. Sokan azzal a hírrel igyekeznek mások kedvet lerontani a tojás pótló tápszer gyár iránt, hogy már Cegléd elhalálozta az orrunk előtt. A valóság az, hogy itt nem csak a mi érdekünk az irányadó, s nem Cegléd, hanem a részvényeseké. Üzletéről lévén szó, ők is megvárják vetik, hogy hol létesíthetik előnyösebb feltételek mellett a gyárat, a mi természetes. Így Cegléd, Szeged, Tatatóváros is versenyeznek velünk. A ki tehát legelőnyösebb feltételek mellett akarja, az kapja. Döntés még nincs s még választ sem kaptunk ajánlatunkra. Itt említhetjük meg, hogy a részvényjegyzések nálunk 43000 korona értéket képvisel eddig. Jegyezhetni Lipthay György főbírónál vagy Temesközy Gerzson szerkesztőnél. Mindenesetre nagy előnyünk volna, ha a 60000 koronát mielőbb kimutathatnók, mert ezzel megelőzünk minden más ajánlatot.

— **Egyleti élet.** Az „Abonyi Betegsegítő Egylet” ma d. u. 3 órakor tartja az izr. fiúiskola helyiségében rendes évi közgyűlést, melynek tárgysorozata: Elnöki jelentés. Számvizsgáló bizottság jelentése. Esetleges indítványok tárgyalása. Az egylet állásáról jövő számunkban közlünk ismertetést.

— **Hírek a szomszédból.** Cegléden Pálinkás János 11 éves fiú egy vasúti őrtől durranó szelencét lopott, a mit tűzbe tett és felrobbant. A fiú súlyos sérüléseket szenvedett. Gál Andrásné ceglédi lakosnál a nála gondozásban lévő kis lelene felhajtott egy kuktás csészét. sérülései-be belehalt.

— **Üzletzárás utáni táviratok kézbesítése.** Az üzlethelyiségek bezárása után egyes cégek részére érkező táviratok kézbesítését a kereskedelmi miniszter 100.901/907. számú rendeletével ékén szabályozta: A kereskedő cégek, iparvállalatok stb. részére az üzletük helyiségébe címzett táviratokat, amennyiben az üzlet már zárva van, az esetleg ott levő alkalmazottnak kell kézbesíteni, illetve, ha levélszekrénye van, abba kell elhelyezni, de egyuttal az üzlethelyiség ajtajára a kézbesítést jelentő értesítést kell ragasztani. Ha azonban nincsen aki átvegye a táviratot és a

címzettnek nincs levélszekrénye sem, értesítőt kell hátrahagyni (ragasztani) s a kézbesítést másnap újból megkísérni.

— **Zsidó-ünnep nem a postán érkezett pénzküldemény át nem vételére.** Alperes váltóbeli tartozását postai uton juttatta el felperes váltótulajdonoshoz. A pénz a lejárat napján meg is érkezett, de felperes sem az nap, sem a következő napon nem vette át, mert zsidó ünnep lévén, e napokon ünnepet tartott. A váltó eközben óvatolva lett s felperes alperest a váltókövetelés erejéig, majd a per folyamán a kereseti összeg leszállításával csupán a késedelmi kamatok, adósköltség és perköltiségek erejéig beperelte. Az ügy a Kuriához jutott fel, mely felperest 1004/906 sz. alatt követelésével elutasította, az ítélet megokolásában a következő elvi kijelentést állapítván meg: A pénz postai elküldése esetén a fizetés napjaul rendszerint ugyan csak annak kézhezvétele állapítandó meg, de ha a hitelező a lejárat napján neki kézbesített pénzküldeményt bármilyen okból át nem vette, ez az adós késedelmét megszünteti.

Eladó szalma. Temesközy Gerzsonnál 2 koci buza szalma eladó.

Eladás.

Özv. Varga Dánielné háza a vasut-utca sarkán — a gyógyszerházzal szemben — örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad Orbán Elek ur.

Egy jó családból való fiú tanulóknak fölvetetik Hoji Nándor cukrászdájában.

Eladás.

Néhai Sirakovics-féle ház, mely három külön lakásból és nagy kerthelyiségből áll, akár együtt, akár külön — eladó.

Eladó szálló.

Márton Józsefnek a Rózsás-dűlőben lévő 2 hold szállója örökáron eladó. — Értekezni lehet Király Ferenc megbízottal a mérnöki hivatalban.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szepplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILET-CEKKEK: Margit-hölgybor (3 színben) 120 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcviz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertkereskedésben.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész A R A D.

Kapható: Abonyban, LÁNG OSZKÁR gyógytárban.

Páratlan és csodás hatása.

Ovakodjunk utánzatoktól!

Szefű
Rózsá

100.000 drb. készlet! 100.000 drb. készlet!

Skorka János rózsá- és szefű-telep-tulajdonos által Angliából beszerezett óriás virágú Rem-szefűket és nyakba nemesített bokor-rózsákat. E nagy készlet miatt egyidejűleg 30 százalékot engedélyezek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyészítő telepemről vágott virágjaimat és begyökerezedett eserepeken nyíló rózsákat, szefűket, jácintokat stb. a legolcsóbb áron szállítom.

Sok nemesfajú szefűmagvaimról szóló név-árappal készséggel szolgálok.

Skorka János
5 hold rózsá- és szefű-telep
B.-Szarvason.

52-7

Rosenzweig J. óra-, ékszer- és gramofon-üzlete Abony.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy ékszer- és óra üzletemet **Beszélőgépekkel** (Gramofonokkal) bővítettem ki, melyek nálam bármely időben meghallgathatók.

A beszélőgépeket ép úgy, mint az órákat és ékszereket, készpénz- és részletfizetésre legolcsóbb áron becsajtom t. vevőim rendelkezésére.

Gramofon javítás elfogadtatik.

A legújabb lemezek kaphatók. — Gramofonhoz való 100 fű 60 fillér.

Tisztelettel

Rosenzweig J.
órák, ékszerész és gramofon-árusító.

Manhold Kálmán
Kula.

Bács-megyének a Telecska magaslatán fekvő Rác György-főle Jolánföldi szőlőültvény és kertészeti bérletét tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon, fajtisztán, sima és gyökeres szőlőültvény.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kíváratra névjegyzéket küldök.
3. Alma, körte, barack és kajszinfa 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokból.
4. Gleditsia élősvény, valamint az élősvények királya: **Maclura Furentiaca** élősvény, amelynek gyökerei nem sarjadzanak töviset igen sűrűk, semmi-féle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll. Mélyen leszállított áron.

Szíves megkeresést kér

Manhold Kálmán
nagybérlető.

16-8

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk szolgálatainkat a bank (takarékpénztári) és közraktári üzlet minden ágában a t. közönségnek tisztelettel felajánlani:

Elfogadunk **betéteket** előnyös kamatoztatás és visszafizetési feltételek mellett. A kamatozás a betét napjától kezdődik és a kivét napjáig számítottatik.

Leszámlátunk **váltókat** olcsó kamat mellett.

Jelzálogkölcsonöket nyújtunk föld-, ház- és szőlőbirtokra igen előnyös feltételek mellett.

Földbirtokra **törlesztéses (amortizációs) záloglevél kölcsönöket engedélyezünk** a következő előnyös feltételek mellett:

100 korona után 10 év alatt évenként fizetendő részlet	13 K. 30 f.
100 " " 15 " " " " " "	10 K. — f.
100 " " 20 " " " " " "	8 K. 40 f.
100 " " 25 " " " " " "	7 K. 40 f.
100 " " 30 " " " " " "	6 K. 90 f.
100 " " 35 " " " " " "	6 K. 40 f.
100 " " 40 " " " " " "	6 K. 10 f.
100 " " 45 " " " " " "	5 K. 90 f.
100 " " 50 " " " " " "	5 K. 70 f.
100 " " 65 " " " " " "	5 K. 40 f.

Ezen összegeken ugy a tőkétörlesztés, mint a kamat bennfoglaltatik és ezenfelül semmiféle kezelési költséget nem számítottunk. — A zálogleveleket a legelőnyösebb árfolyamon számoljuk el.

Áruraktárainkban elvállalunk mindennemű termények és áruk beraktározását és azokra igen előnyös feltételek és olcsó kamat mellett kölcsönöket engedélyezünk az érték 75--80 %-a erejéig.

Elfogadunk továbbá megbízásokat mindennemű termények eladására és vételére. Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Ceglédi Ipar- és Kereskedelmi Bank
Részvénytársaság.

3-10

Szőlőültvény! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökeres 1000 drb.: 100 kor.; sima: 50 kor. Szőlőültvények ezere: 140 kor.; a legnemesebb fajokból.

Árjegyzék ingyen!

Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged (Somogy-m.)

16-7

Tisztelt Közönség!

Van szerencsém b. tudomásul hozni, hogy **Szakács Adolf és Társai, budapesti** (VIII. ker. Főherceg Sándor-u. 15.) műfestő és vegytisztító gyárosok képviselőjét átvetttem. Női divatruha üzletemben elvállalok mindennemű úri női a gyermek ruhák fejtelten állapotban tisztítását és festését selyem, bársony, plüsch, tüll, csipkék, függönyök, egyenruhák, kesztyűk, szőrme szőnyegek, salon garnitúrák, vegyileg történő tisztítását, menyasszonyi ruhák festését. Szövetek vegyszertelen úton bármely folttól tisztíthatnak és teljesen felújíthatnak. Ruhák gyászeseteknél a legrövidebb idő alatt festetnek. Fő célom a jó és pontos kiszolgálás és az árak lehető legolcsóbb felszámítása.

A n. é. közönség pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Schwartz Zseni
divat-árusító.

Szőlő-ültvények

kétéves gyökérrel hiányok pótlására, telepítésre és sima oltványok, nemes vesszők, ültetésre és párosításhoz legjobb fajokban, legolcsóbban

Hegyi bor

k i t ü n ő minőségben kapható.

Székely I. József
Gyöngyös.

16-8

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városligetkörút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsológók, árállók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.